

JÄSENKIRJE

1/2026

Pääkirjoitus

RIITTA KARJALAINEN

Hyvät SPTYläiset,

Asiakasturvallisuus ikääntyneiden palveluissa

Asiakasturvallisuus liittyy sosiaalihuollossa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden oikeuksien turvaamiseen ja heidän tarpeitaan vastaaviin palveluihin. Kysymys palveluiden turvallisuudesta on merkittävä, sillä Suomen väestö ikääntyy vauhdilla. Vuonna 2030 yli 65-vuotiaiden väestöosuuden on arveltu olevan 25,9 prosenttia (Suomen virallinen tilasto SVT).

Ikääntyneiden palvelut ovat hyvinvointipalveluiden toimintakenttä, jolla ikääntyvän väestön hyvinvointia tuetaan ehkäisevillä ja yksilökohtaisen palvelutarpeen arvioinnin mukaisilla sosiaali- ja terveyspalveluilla. Annettujen palveluiden laadun ja turvallisuuden vaihtelu sekä suoranaiset laiminlyönnit ovat viime vuosina - ja viime aikoina - johtaneet palveluihin liittyvien kanteluiden määrän kasvuun ja herättäneet laajaa keskustelua asiakkaiden turvallisuudesta.

Asiakasturvallisuus on tila, jossa asiakas saa tarvitsemansa palvelun siten, että se tulee oikeaan aikaan ja oikealla tavalla, palvelusta aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja asiakas kokee olonsa turvalliseksi. Sosiaalihuollossa asiakasturvallisuudella tarkoitetaan palvelujen järjestämistä, tuottamista niin, etteivät asiakkaan fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja taloudellinen turvallisuus vaarannu. Asiakasturvallisuus ikääntyneiden palveluissa varmistetaan Sosiaali- ja terveydenhuollon näyttöön perustuvalla toiminnalla, riskienhallinnalla (ennakoidaan vaaratilanteita, kuten kaatumisia, lääkitysvirheitä tai kaltoinkohtelua) ja laadukkaalla omavalvonnalla. Keskeisiä osa-alueita ovat mm. fyysinen turvallisuus, psyykinen koskemattomuus, lääkehoidon turvallisuus, laiteturvallisuus ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, joilla suojataan ikäihmistä vahingoittumisella, tuetaan heidän toimintakykyään ja varmistetaan laadukas, hyvä hoito ja hoiva sekä avun ja palveluiden riittävyys.

Asiakasturvallisuuden keskeiset osa-alueet ikääntyneiden palveluissa liittyvät myös vahvasti omavalvontasuunnitelmaan, jossa palveluntuottajan on kuvattava riskit ja niiden hallinta palveluyksikössä. Toimintakyvyn tukemisessa tukipalvelujen avulla (ateria-, siivous- ja asiointipalvelut, turvajärjestelmät) edistetään hyvää ja toimivaa arkea ja sen turvallisuutta. Lääkehoidon turvallisuus ja lääkinnällisten laitteiden asianmukainen käyttö tarkistetaan ja keskeistä on henkilöstön osaaminen; riittävä ja osaava henkilökunta takaa hyvän hoidon ja palvelun laadun.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivien henkilöiden ja organisaatioiden on noudatettava periaatteita ja toimintatapoja, joilla varmistetaan asiakasturvallisuus. Asiakasturvallisuuden kannalta henkilökunnan osaaminen ja sen varmistaminen ja kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää. Työ ikääntyneiden palveluissa on moniammatillista ja tapahtuu usein potilas- ja asiakasturvallisuuden välimaastossa. Ikääntyneiden palveluissa sosiaalihuoltolain mukaista toimintaa toteuttavien ammattilaisten suurin ryhmä, lähihoitajat, ovat määritelmällisesti sekä terveyden- että sosiaalihuollon ammattihenkilöitä, jotka voivat liittyä sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon ammattihenkilörekisteriin. Asiakasturvallisuuden kehittäminen vaatii jatkuvaa arviointia ja henkilöstön osaamisen varmistamista, sillä ikääntyneellä on oikeus hyvään yksilölliseen ja ammattitaitoiseen hoitoon ja hoivaan, kohteluun ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamiseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisilla on velvollisuus taata turvallinen hoito ja palvelu.

Turussa 23.2.2026

Riitta Karjalainen
SPTY hallituksen jäsen,
sairaanhoitaja/terveydenhoitaja
THM, VTK

AJANKOHTAISET & TAPAHTUMAT

Yhdistyksen syyskokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi

Sanna-Maria Kivivuoren

ja hallituksen jäseniksi

Petteri Alavahtola, Tuuli Charalombous, Kirsi Coco, Anna-Riia Holmström, Riitta Karjalainen, Timo Keistinen, Marina Kinnunen, Paavo Koistinen, Mari Liukka, Maarit Mentula, Auvo Rauhala, Tarja Pajunen, Miia Pitkänen, Merja Sahlström, Sami Sneck, Heli Ylihärsilä ja Antti-Jussi Ämmälä.

SPTY kesäseminaari 2026

Järjestetään Helsingissä to 11.6 klo 9-15.45 HUS, Naistenklinikka Seth Wichmann-Salissa.

Seminaarin teema:

Huomio suuririskisiin tilanteisiin

Seminaarissa paneudumme mm. turvallisen lääkehoidon, asiakasturvallisuuden ja vaaratapahtumien käsittelyn sekä suuren riskin ryhmien turvallisuuden varmistamisen kysymyksiin.

Alustava ohjelma ja lisätietoa [tällä sivulla](#)

NSQH, Potilasturvallisuuden ja terveydenhuollon laadun tutkimuksen 8. pohjoismainen konferenssi 26.-28.8.2026 Helsingissä

Laadun ja turvallisuuden merkitys muuttuvassa sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmässä

[NSQH | DSKS](#)

[Tapahtuman nettisivut](#)

[Lisätietoa SPTY:n sivuilta](#)

Apurahojen hakeminen

SPTY:N APURAHA HENKILÖJÄSENILLEEN KATTAMAAN NSQH 2026 KONFERENSSIN OSALLISTUMISKUSTANNUS

HAKUILMOITUS

Suomen asiakas- ja potilasturvallisuusyhdistys on päättänyt jakaa 15-vuotisjuhlavuotensa (vuosi 2025) jälkimainingeissa kaksi apurahaa Helsingissä 26.-28.8.26 pidettävään pohjoismaiseen laadun ja potilasturvallisuuden konferenssiin (NSQH 2026).

<https://confedent.eventsair.com/nsqh-2026>

Apurahan ehdot:

- Apuraha voidaan myöntää SPTY:n henkilöjäsenelle
- Apuraha myönnetään maksukuittia vastaan
- Apuraha on suuruudeltaan 500 € (early bird fee)

Apurahan myöntämisessä eduksi katsotaan:

1. Mikäli hakijalla on konferenssiin hyväksytty suullinen esitys tai posterit
2. Jos työnantaja ei korvaa konferenssiin osallistumista
3. Mikäli konferenssiin osallistumisesta olisi tutkimustyön tai palkkatyön kannalta erityistä hyötyä

Apurahahakemuksessa esitetään:

Hakijan nimi, osoite, puhelinnumero sekä sähköpostiosoite

Lyhyt (max yksi A4) perustelu sille, miksi ja miten hakija ja hänen taustaorganisaationsa hyötyisi konferenssiin osallistumisesta

Apurahahakemukset lähetetään 15.4.26 mennessä SPTY:n sihteerille osoitteeseen: maarit.mentula@hus.fi

Hakemukset käsittelee työryhmä, jonka esityksen perusteella SPTY:n hallitus päättää apurahan saajat. Apurahan saajat julkistetaan SPTY:n kesäseminaarissa 11.6.26. SPTY:n hallituksen jäsen ei voi hakea apurahaa.

Vielä muutama päivä aikaa hakea SPTY:n tutkimusapurahaa asiakas- ja potilasturvallisuustutkimukseen vuodelle 2026

Hakuaika **päättyy 28.2.2026**. Hakuohjeet: [Juhlavuoden tutkimusapuraha - SPTY ry](#)

Kuva: Pixabay

SPTY hallitus kokoontui kehittämispäivässä

Hallitus kokoontui lauantaina 10.1.2026 kehittämispäivässään.

Koko päivän kokouksessaan yhdistyksen toimintaa suunniteltiin kuluvalle vuodelle.

Päivän aikana pohdimme myös eri hyvinvointialueiden eroja asiakas- ja potilasturvallisuusasioihin osallistumisessa. Valmistelimme 11.6.2026 kesäseminaaripäiväämme, johon lämpimästi tervetuloa kaikki sote-ammattilaiset. Lisätietoa ja mm. alustava ohjelma on julkaistu [tapahtumasivullamme](#).

Hallitus muokkasi arvoja käydyn keskustelun perusteella, siten, arvomme ovat nyt rohkeus, potilas- ja asiakaslähtöisyys sekä edelläkävijyys. Missiota muokkasimme muotoon: Edistämme asiakas- ja potilasturvallisuutta, jotta kaikki voivat luottaa hoidon ja palvelun turvallisuuteen ja laatuun.

Vuosi 2025 oli yhdistyksen juhlavuosi, yhdistyksen täyttäessä 15 vuotta. Vuonna 2026 jatkamme edelleen juhlan merkeissä mm. jakamalla tutkimusapurahaa ja NSQH 2026 konferenssin osallistumiskustannusten apurahaa.

Yhdistyksen toimintasuunnitelmaan pääsee tutustumaan [tästä](#).

Jäsenmaksu

Vuoden 2026 jäsenmaksut lähetetään huhtikuussa. Jäsenmaksujen avulla voimme tuottaa materiaaleja ja koulutuksia jäsenille.
[Liity jäseneksi - SPTY ry](#)

Jäsenrekisteri ja verkkosivut

Yhdistyksen verkkosivut ja jäsenrekisteri ovat uudistuneet jäseniä entistä paremmin palvelemaan muotoon. Ilmoitathan muuttuneet yhteystietosi info@spty.fi. Tavoitat meidät myös verkkosivujen [yhteydenottolomakkeen](#) kautta.

Tutustu toimintaan

Yhdistyksen toimintaan pääsette tutustumaan mm. yhdistyksen verkkosivuilla. Voitte tilata yhdistyksen materiaalia info@spty.fi

Yhteystietomme

- Sähköpostiosoite: info@spty.fi
- Hallituksen jäsenten ja toimijoiden yhteystiedot löytyvät verkkosivuilta [yhteystiedot](#) -osiosta.

SPTY viestii somessa

Löydät meidät myös sosiaalisesta mediasta:

LinkedIn: SPTY ry www.linkedin.com/in/spty-ry-00b079262/

Sometamme avainsanoilla:

#potilasturvallisuus #asiakasturvallisuus
#lääkitysturvallisuus #laiteturvallisuus #yhteinenasia

Jaosten kuulumisia

Potilas- ja asiakasjaos:

Jaos kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Jaos painottaa kaikessa toiminnassaan asiakkaan, potilaan ja läheisten näkökulmaa, roolia ja osallisuutta asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämiseksi ja varmistamisessa.

Jaos keskittyi keväällä 2025 SPTY:n 15 v. juhlaseminaarin sisällön suunnitteluun potilaan, asiakkaan ja läheisen näkökulman esiin tuomiseksi sekä jatkoi potilaan oppaan työstämistä.

Vuonna 2026 jaos keskittyy julkaistavan Potilaan oppaan markkinointiin ja jatkaa edelleen yhdistyksen toiminnan tunnetuksi tekemistä asiakkaiden, potilaiden ja heidän läheistensä sekä järjestöjen keskuudessa.

Tukiälyjaos:

SPTY:n Tukiälyjaos on perustettu 2023 ja se on kokoontunut yhteensä neljä kertaa. Tukiälyjaoksessa on keskusteltu mm. teko- ja tukiälyn regulaatiosta, sen mahdollisuuksista ja uhkista potilasturvallisuudelle sekä siitä, miten yhdessä voisimme edistää hyvien käytäntöjen syntymistä.

Kommunikaatiota eri tahojen kanssa on mietitty. Tarkoitus on toteuttaa Tukiäly ja potilasturvallisuus -kysely yhdistyksen jäsenille.

Turvallinen lääkehoito -jaos

Jaos kokoontui kevätkaudella 2025 kaksi kertaa. Toiminnasta kiinnostuneet voivat olla yhteydessä jaoksen yhdyshenkilöön.

Lääkärijaos

Lääkärijaos toimii taustatukena yhdessä terveydenhuollon hallinto- ja johtajalääkärien alaosaston kanssa **Lääkäriliiton/Hammaslääkäriliiton terveydenhuollon laadun ja potilasturvallisuuden erityispätevyyden (TLPE)** toimikunnalle (<https://www.spty.fi/erityispatevyys/>).

Toimikunta ottaa vastaan ilmoittautumisia lääkäreiltä ja hammaslääkäreiltä, jotka haluavat aloittaa kouluttautumisen tähän erityispätevyyteen. Tällöin sovitaan myös ohjaajasta, joita on tarjolla jo 49! Kouluttautujia on tällä hetkellä 7 kpl. Toimikunta myös arvioi erityispätevyyttä hakevien portfoliot ja kriteerien täytyessä puoltaa Lääkäri- /Hammaslääkäriliitolle erityispätevyyksien myöntämistä.

Erytyispätevyyksiä on 16.2.2026 mennessä myönnetty jo 95 kpl, joista 6 kpl hammaslääkäreille. Viime vuonna erityispätevyyksiä myönnettiin 6 kpl. Seuraava hakemusten jättämisen takaraja on 31.3.2026. Hakemuksia oli 16.2.26 mennessä tullut 1 kpl.

Jaos on valmis lisäämään toimintaansa myös erityispätevyyden ulkopuolelle, esimerkiksi journal clubeihin tai muuhun potilasturvallisuudesta kiinnostuneiden lääkäreiden verkostoitumiseen. Jaos piti vuosikokouksensa 8.12.25.

Vakavien vaaratapahtumien tutkintajaos:

Jaos kokoaa yhteen eri organisaatioissa vakavien vaaratapahtumien tutkintoja tekevät asiantuntijat.

Jaoksen tavoitteena on jakaa kokemuksia, yhtenäistää käytäntöjä sekä kehittää tutkintojen laatua ja vaikuttavuutta. Jaos kokoontuu hybridimallilla 4 kertaa vuodessa.

Jaoksen kokouksissa on käsitelty vaaratapahtumien yhteisen käsittelyn lisäksi toiminnan tavoitteita sekä jäsenten keskeisiä odotuksia, kuten hyvien käytäntöjen jakamista, tutkintojen kohdentamista, sosiaalihuollon vakavien tapahtumien määrittelyä sekä asiakkaan ja potilaan osallisuutta tutkinnassa. Seuraava tapaaminen on 12.6.2026.

Jaosten yhdyshenkilöt:

Lääkärijaos

Auvo Rauhala
auvo.rauhala@gmail.com

Potilas- ja asiakasjaos

Tarja Pajunen
tarja.pajunen@superliitto.fi

Tukiälyjaos

Susanna Tella
susanna.tella@lab.fi

Turvallinen lääkehoito

Sami Sneck
sami.sneck@pohde.fi

Vakavien vaaratapahtumien tutkinta -jaos

mari.liukka@gmail.com
merja.sahlstrom@ovph.fi
maarit.mentula@hus.fi

Jaosten toiminnasta kiinnostuneet voivat olla yhteydessä kunkin jaoksen yhdyshenkilöön.

SPTY toivottaa jäsenilleen hyvää kevättä